

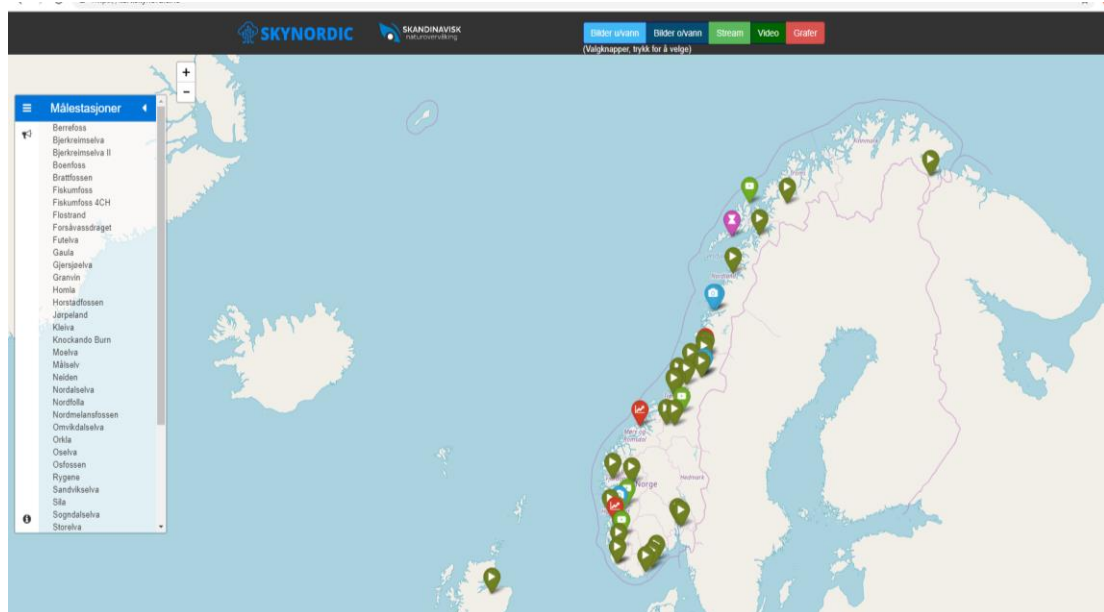
Overvåking av fisketrapper pr. 30. mai - 2022

Vidar Bentsen

Rapport for videoovervåking i fisketrapper

Rapporten gir en enkel, fortløpende oversikt over hvor mange laks og sjøørreter som har passert i de fisketrappene der Skandinavisk naturovervåking analyserer videoklipp på daglig basis. Dataene i denne rapporten gir foreløpige oppvandringstall, og kvalitetssikrede tall vedrørende fiskevandring fra de enkelte fisketrappene vil bli rapportert i sin helhet etter endt oppvandringssesong. Videoklippene som danner grunnlag for analysene, frembringes automatisk av sensorer i fisketrappene. Systemene er utviklet og driftes i samarbeid med Skynordic AS, som også produserer det meste av utstyret. Det er mulig å følge oppvandringen av fisk på internett (<https://www.skynordic.no/kart>) (**Figur 1**).

Flere av trappene som inngår i rapporten er ikke åpnet pr. 30. mai 2022 og i de fleste fisketrappene som er åpnet for fiskevandring har det passert svært få fisk. Temperaturene i elvene har generelt sett vært lave i mai i 2022, og det er dermed som forventet at det har vandret forholdsvis lite laks i løpet av måneden. Skandinavisk naturovervåking har som målsetting å sende ut ukesrapport hver 14. dag frem til 15. juli - 2022.

Figur 1. Oversiktsbilde fra nettsiden www.skynordic.no/kart som viser de overvåkingslokalitetene for anadrom fisk, som er tilknyttet internett.

Innhold

1.1	Sandvikselva, Bærum Kommune	4
1.2	Fosstveit Kraftverk, Storelva i Tvedestrand	4
1.3	Rygene dam, Nidelva i Arendal.....	5
1.4	Fotlandsfossen i Bjerkreimsvassdraget i Rogaland	6
1.5	Fossen i Jærpelandsåna i Rogaland.....	7
1.6	Osfossen i Gaula i Sogn og Fjordane.....	8
1.7	Hovefossen i Nausta.....	9
1.8	Støvelfossen i Stordalselva i Trøndelag	10
1.9	Nordmelandsfossen i Steinsdalselva i Trøndelag.....	11
1.10	Granfossen i Verdalselva i Trøndelag	12
1.11	Berrefossen i Øyensåa i Trøndelag	12
1.12	Tømmeråsfossen i Sanddøla i Trøndelag	13
1.13	Fiskumfoss i Namsen i Trøndelag	13
1.14	Brattfossen i Åelva i Nordland	13
1.15	Måselvfossen i Måselva i Troms.....	13

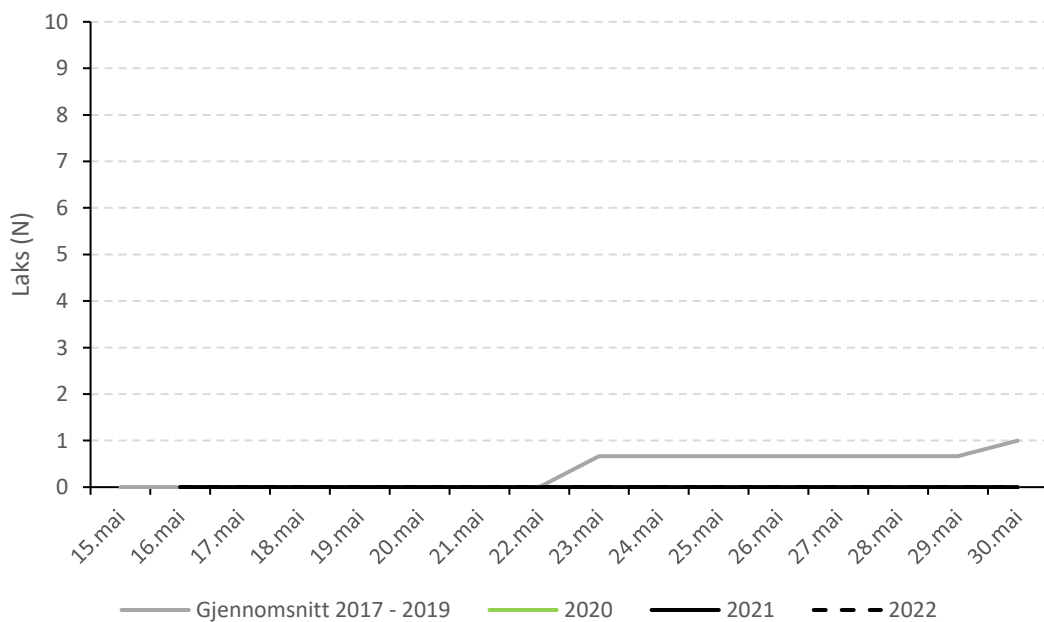
1.1 Sandvikselva (008.Z), Bærum Kommune

Fisketrappen i Sandvikselva ligger ca. 4 km opp i vassdraget, og er overvåket siden 2011 ved hjelp av videoovervåking. Videosystemet ble satt i drift 29. april, 2022.

Det er så langt registrert 2 oppvandrende sjøørreter i vassdraget. Det har ikke vandret opp laks pr. 30.5, 2022 i Sandvikselva.

1.2 Fosstveit Kraftverk (018.Z), Storelva i Tvedestrand

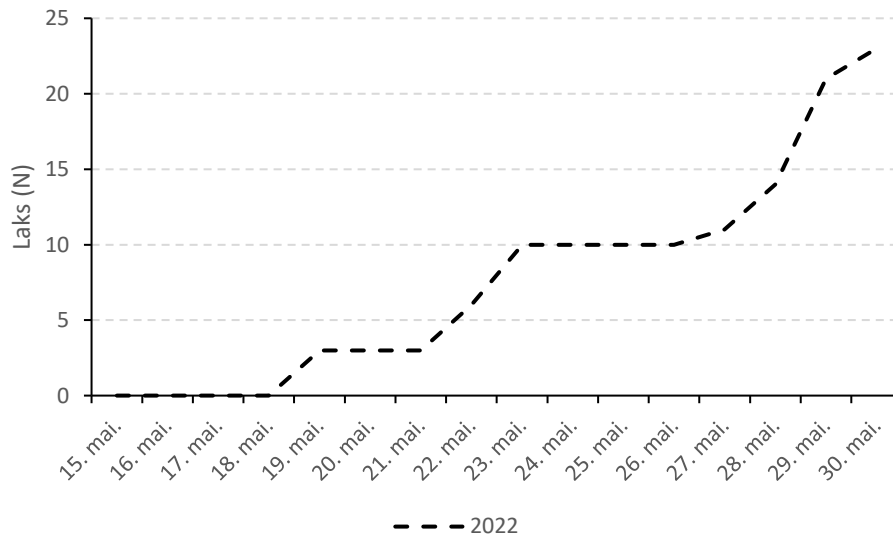
I Storelva i Tvedestrand er det fisketrapp i dammen til Fosstveit Kraftverk. Fisketrappa ligger ca. 12 km fra sjøen, og fisk kan ikke passere kraftverksdammen utenom gjennom trappa. Videosystemet ble satt i drift 11. mai og det har ikke passert fisk i telleren enda (**Figur 2**). Oppvandringen i fisketrappa pleier å starte i første halvdel av juni.

Figur 2. Kumulativ oppvandring (N) av laks over Fosstveit dam i Storelva, i perioden 2017 – 2021. Kumulativ oppvandring for årene 2017 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.3 Rygene dam (019.Z), Nidelva i Arendal

I Nidelva i Arendal ble det åpnet ny fisketrapp forbi Rygene dam 1. juli, 2021. Den nye trappa erstatter tidligere trapp/sluse forbi dammen. Rygene dam ligger ca. 14 km fra Arendal sentrum og det er ikke mulig for fisk å vandre forbi dammen utenom fisketrappen. Telleren i fisketrappen ble satt i drift 19. mai og det har vandret opp 23 laks pr. 30. mai, 2022 (**Figur 3**). Det har vandret opp 21 mellomlaks og 2 storlaks.

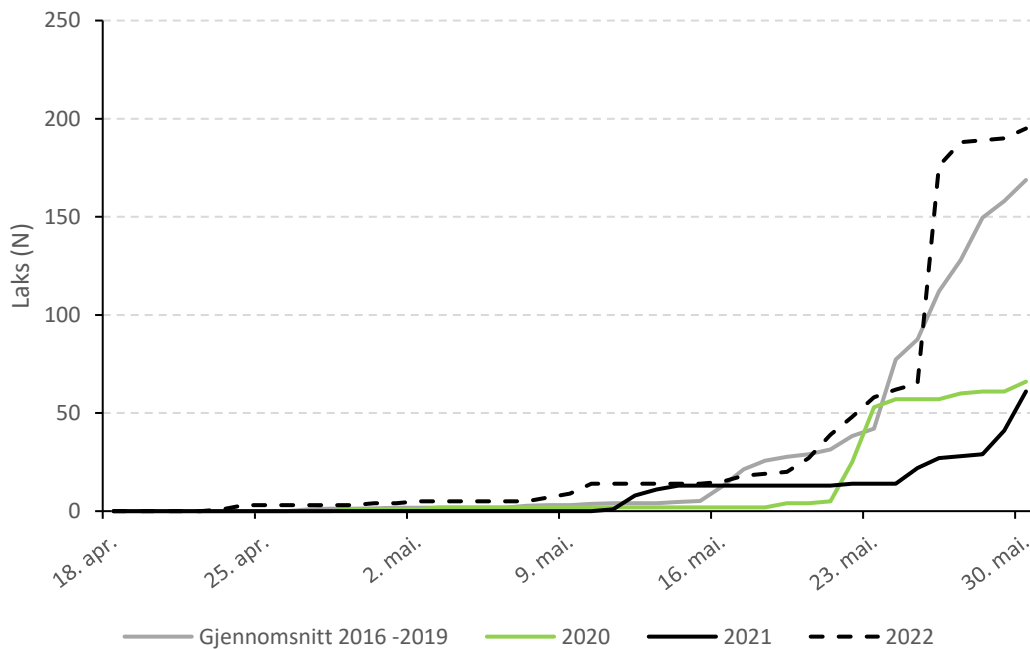

Figur 3. Kumulativ oppvandring (N) av laks over Rygene Dam i 2022.

1.4 Fotlandsfossen i Bjerkreimsvassdraget (027.Z) i Rogaland

Bjerkreimsvassdraget i Rogaland har to fisketrapper i Fotlandsfossen. Begge fisketrappene ble videoovervåket for første gang i 2016. Det er ikke vandringsmuligheter i selve fossen. Oppgangen i fisketrappene regnes derfor å omfatte all laks som vandrer til vassdraget ovenfor Fotlandsfossen. Registreringene er gjennomgått til og med 30. mai. Videosystemet ble satt i drift 20. april (**Figur 3**).

Til nå er det registrert 195 oppvandrende laks (1 oppdrettslaks), alle gjennom telleren i nytrappa. I tillegg er det registrert 15 ørret gjennom fisketelleren. Blant oppvandrende laks er det registrert 6 smålaks (3 %), 174 mellomlaks (89 %) og 15 storlaks (8 %). Oppvandringen pr. 30. mai er i 2022 langt større enn de to foregående årene og samtidig noe større enn gjennomsnittet for årene 2016 – 2019.

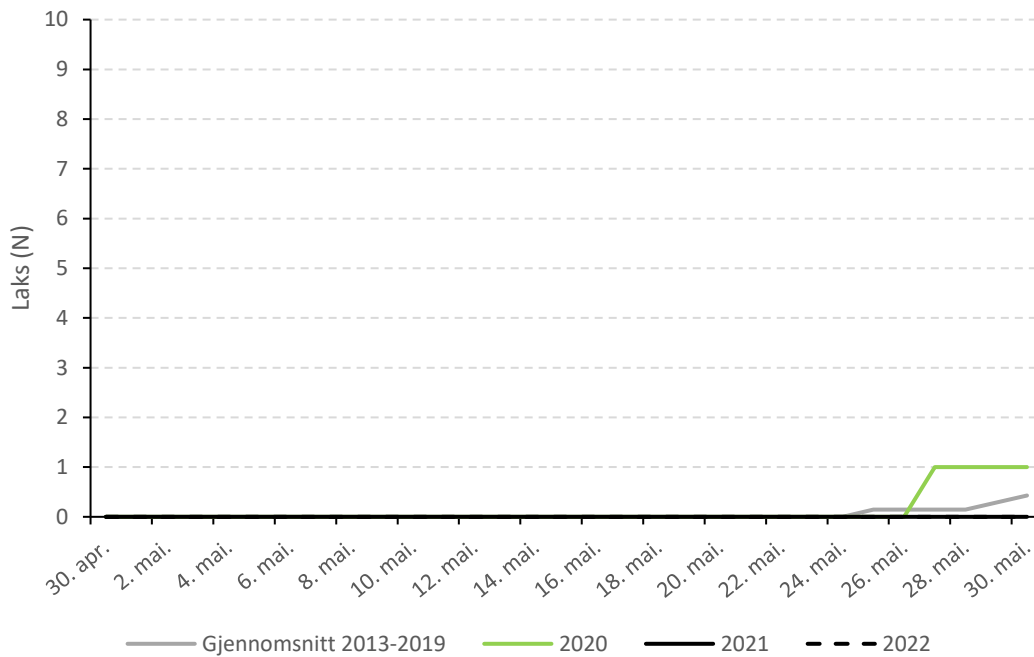

Figur 4 Kumulativ oppvandring (N) av laks i Fotlandsfossen i Bjerkreimsvassdraget i perioden 2016 – 2022. Kumulativ oppvandring for årene 2016 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.5 Foss i Jørpelsåna (032.Z) i Rogaland

Fisketrappa i Jørpelsåna er etablert ved Foss, om lag 900 meter fra munningen i sjøen, og all fiskevandring forbi fossen skjer gjennom fisketrappen.

Fisketelleren ble satt i drift 25. mai og det er ikke registrert oppvandrende fisk pr. 30. mai (**Figur 4**). Oppvandringen av laks forbi fossen pleier normalt ikke å starte før i siste halvdel av juni og liten oppvandring pr. 30. mai er dermed normalt.

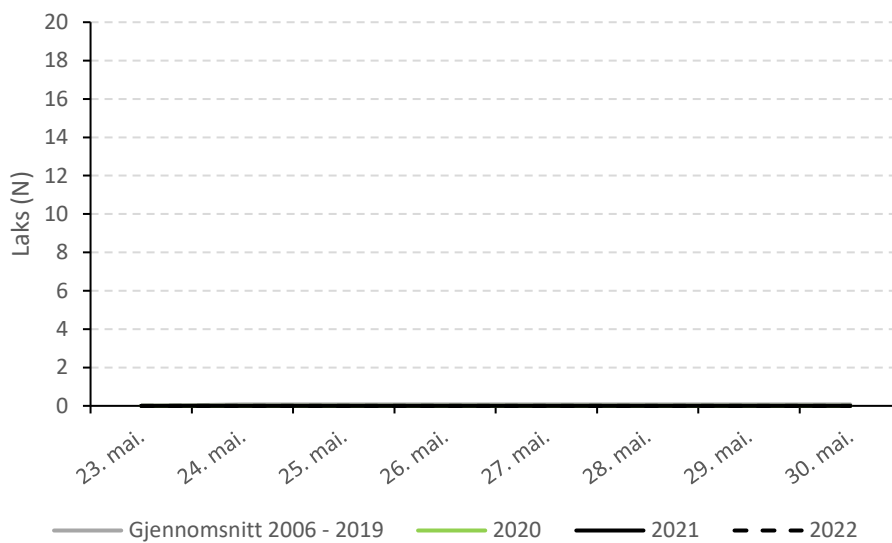

Figur 4. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Foss i Jørpelsåna i perioden 2013–2022. Kumulativ oppvandring for årene 2013–2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.6 Osfossen (083.Z) i Gaula i Sogn og Fjordane

Gaula i Sunnfjord har fisketrapp i Osfossen, som munner ut direkte i tidevannspåvirket område. Det er ikke mulig for anadrom fisk å passere i selve fossen, og all gytefisk i vassdraget vandrer derfor gjennom fisketelleren. Vassdraget har vært overvåket siden 2006.

Videosystemet ble satt i drift 18. mai og det har ikke vandret opp laks pr. 30. mai, 2022 (**Figur 5**). Oppvandringen starter normalt sett ikke før fullt før i midten av mai og det er dermed helt normalt at det ikke har passert fisk i telleren i slutten av mai.

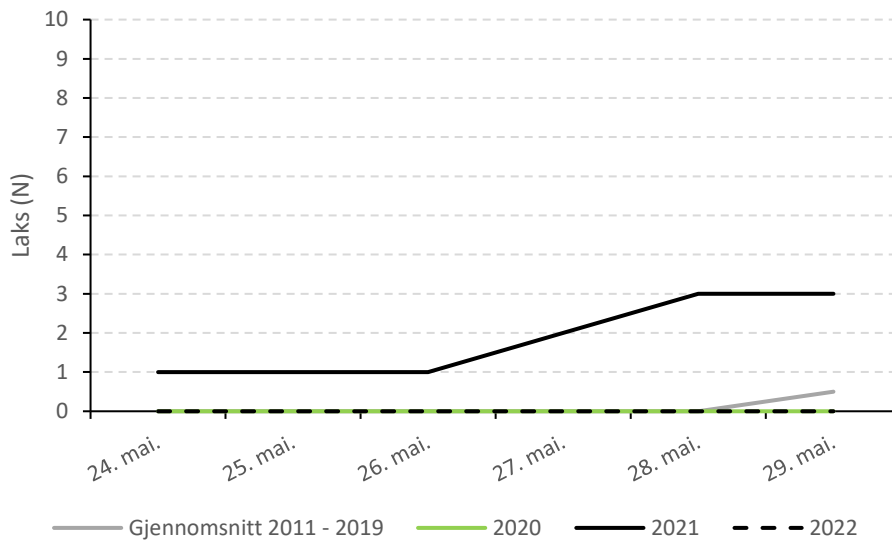
Figur 5. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Osfossen i Gaula i 2021 sammenlignet med gjennomsnittlig oppvandring i perioden 2006 - 2022. Kumulativ oppvandring for årene 2006 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.7 Hovefossen (084.7Z) i Nausta

Nausta har fisketrapp i Hovefossen, som ligger ca. 4,3 km opp i vassdraget. Det er ikke mulig for fisk å vandre forbi fossen utenom fisketrappen. Videosystemet ble satt i drift 18. mai og det har ikke passert laks opp trappa pr. 30. mai (**Figur 6**).

Oppvandringen av laks gjennom fisketrappa i Hovefossen starter normalt sett ikke før første halvdel av juni.

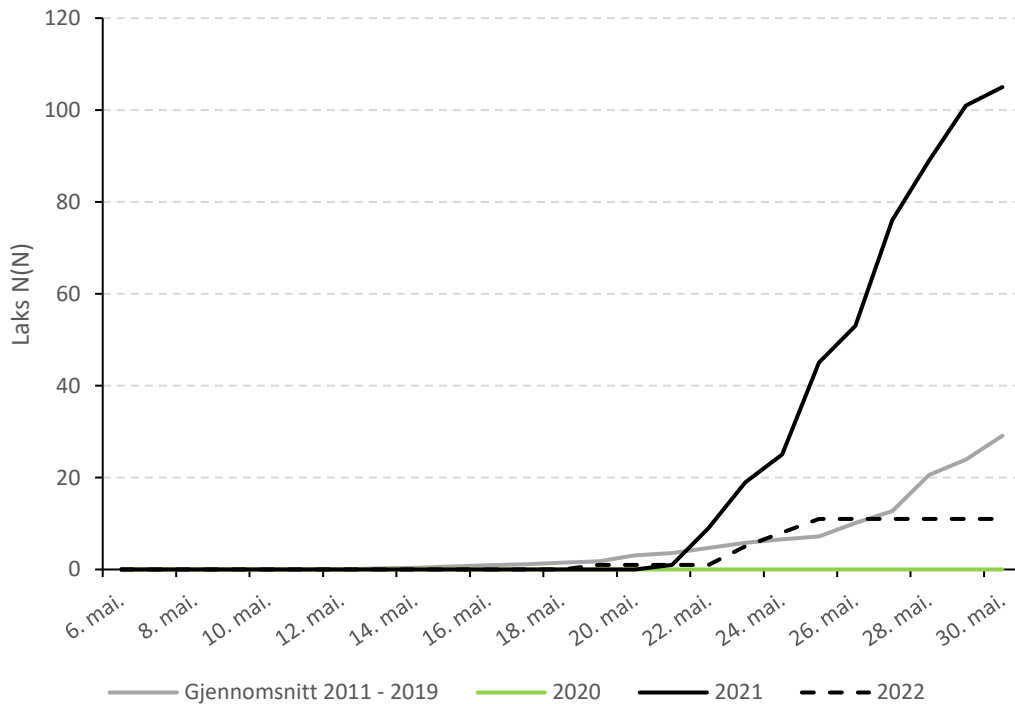
Figur 6. Kumulativ oppvandring (N) av laks i Hovefossen i Nausta i perioden 2011 – 2021. Kumulativ oppvandring for årene 2011 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.8 Støvelfossen (135.Z) i Stordalselva i Trøndelag

Støvelfossen i Stordalselva ligger ca. 1 km opp fra sjøen. Det kan vandre laks i selve Støvelfossen utenom trappa, men dette gjelder trolig kun stor laks på visse vannføringer.

Videolokaliteten ble satt i drift 5. mai og det er registrert 11 oppvandrende laks pr. 30. mai, 2022 (**Figur 8**). Registreringene er oppdatert fram til og med 30.05.2022.

Oppvandring av laks i Støvelfossen startet tidlig i 2021 og i 2018 vandret det opp mye laks tidlig på sesongen. 2018 bidrar i så måte til å dra gjennomsnittet for årene 2011 – 2019 betydelig opp. Resultatene så langt i 2022 må derfor ansees som normale såpass tidlig på sesongen.

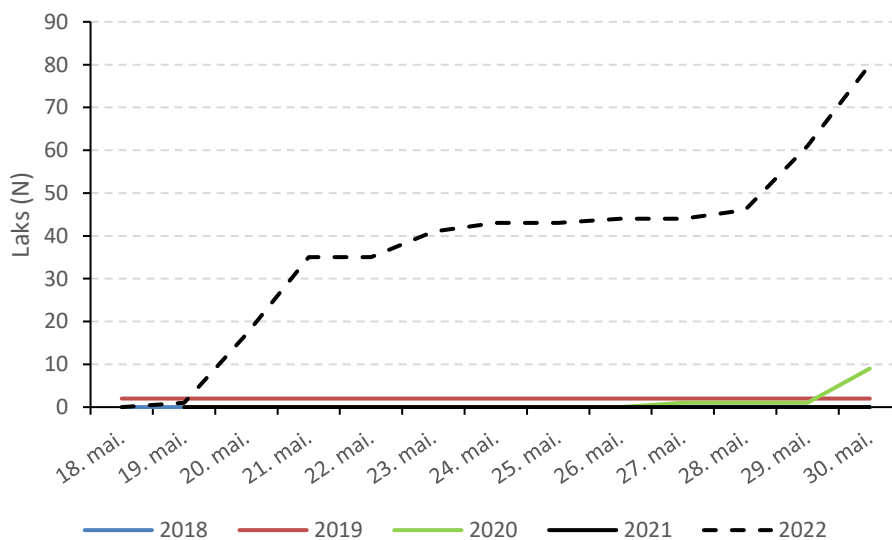

Figur 8. Kumulativ oppvandring av laks i Støvelfossen 2011 - 2021. Kumulativ oppvandring for årene 2011 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.9 Nordmelandsfossen i Steinsdalselva (137.2Z) i Trøndelag

Nordmelandsfossen i Steinsdalselva ligger ca. 3 km fra sjøen. Det vandrer laks og sjørøret i fisketrappa og det er ikke mulig for fisk å vandre i fossen utenom trappa. Det har vært benyttet en mekanisk fisketeller i trappa tidligere, men det var først fra 2018 at fiskepasseringene blir verifisert med videooptak.

Videosystemet ble satt i drift 19. mai og registreringene er oppdatert fram til 30. mai, 2022 (**Figur 9**). Til nå har det passert totalt 80 laks (0 oppdrettslaks) og 3 ørret forbi fisketrappen. For laks er størrelsesgruppene fordelt mellom 34 smålaks, 44 mellomlaks og 2 storlaks. Det er ikke registrert større oppvandring i Nordmelandsfossen i mai i de årene videosystemet har vært i drift (2018 – 2022).

Figur 9. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Nordmelandsfossen i 2018 - 2022.

1.10 Granfossen i Verdalselva (127.Z) i Trøndelag

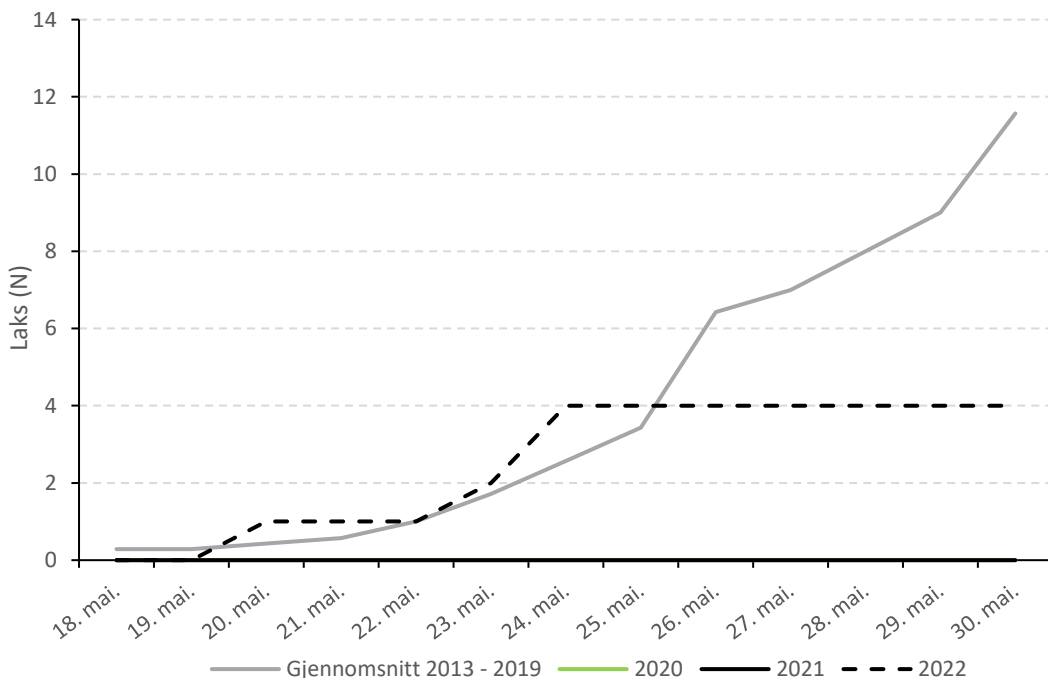
Fisketrappen i Granfossen ligger 28 km opp i vassdraget. Det er ikke mulig å vandre utenom fisketrappen forbi Granfossen.

Trappa i Granfossen er ikke åpnet pr. 30. mai, 2022 og videosystemet er dermed ikke satt i drift enda.

1.11 Berrefossen i Øyensåa (138.Z) i Trøndelag

Øyensåa er en sideelv i Årgårdsvassdraget og ligger i Namdalseid kommune. Fisketrappa ligger i Berrefossen ca. 1,4 km oppstrøms samløpet mellom Ferga og Øyensåa. Denne trappa har blitt overvåket sammenhengende siden 1997. Videosystemet ble satt i drift 19. mai.

Registreringene er oppdatert fram til og med 30. mai 2022, og til nå har det passert 5 mellomlaks (**Figur 10**). De siste 3 årene har oppvandringen i vassdraget startet i første halvdel av juni, men i perioden 2013 – 2019 vandret det opp et fåtall laks også i siste halvdel av mai. Oppvandringen så langt i 2022 må derfor ansees som normal.

Figur 5. Kumulativ oppvandring (N) av laks i fisketrappa i Berrefossen i 2013 - 2021. Kumulativ oppvandring for årene 2013 – 2019 er illustrert som et gjennomsnitt av alle år.

1.12 Tømmeråsfossen i Sanddøla (139.ZB) i Trøndelag

Tømmeråsfossen ligger i Sanddøla, en sideelv i Namsenvassdraget. Det kan ikke passere fisk opp i selve fossen, og fisken vandrer ikke opp i fisketrappa ved Tømmeråsfossen, før vannstanden faller under et gitt nivå.

Trappa i Tømmeråsfossen er ikke åpnet pr. 30. mai, 2022 og videosystemet er dermed ikke satt i drift enda.

1.13 Fiskumfoss i Namsen (139.Z) i Trøndelag

Fiskumfoss ligger i øvre deler av hovedstrengen av Namsen i Namsenvassdraget. Det kan ikke passere fisk opp i selve fossen, og fisken vandrer ikke opp i fisketrappa ved Fiskumfossen før vannstanden faller under et gitt nivå.

Trappa i Fiskumfoss er ikke åpnet pr. 30. mai, 2022 og videosystemet er dermed ikke satt i drift enda.

1.14 Brattfossen i Åelva (144.Z) i Nordland

I Åelva i Bindal er det fisketrapp i Brattfossen. Det kan ikke vandre fisk utenom fisketrappa, og det vandrer både laks og sjørørret her.

Trappa i Brattfossen er ikke åpnet pr. 30. mai, 2022 og videosystemet er dermed ikke satt i drift enda.

1.15 Måselvfossen i Måselva (196.Z) i Troms

I Måselva i Troms er det fisketrapp i Måselvfossen. Det kan trolig ikke passere fisk i fossen (med unntak av under ekstremt lave vannføringer). Det er gytebestander av både laks, sjørørret og sjørøye i vassdraget ovenfor fisketrappa.

Trappa i Måselvfossen er ikke åpnet pr. 30. mai, 2022 og videosystemet er dermed ikke satt i drift enda.